

Handläggare

Henrik Andersson och Roger Steen

Remissvar av betänkande Digital myndighetspost (SOU 2024:47)

Bakgrund

Utredningen tillsattes av regeringen den 1 oktober 2020 med uppdrag att undersöka möjliga finansieringsmodeller för den samhällsomfattande posttjänsten och att överväga omfattningen av denna tjänst samt vilka konkreta tjänster som borde ingå. Utredningen utvidgades i januari 2023 för att även inkludera förutsättningarna för att införa en skyldighet för privatpersoner, enskilda näringsidkare och juridiska personer att ansluta sig till en digital brevlåda för att ta emot säkra elektroniska försändelser från myndigheter. Utredningen skulle också undersöka hur undantag för privatpersoner som inte har förutsättningar att använda en digital brevlåda kan utformas, samt om det finns behov av motsvarande undantag för vissa näringsidkare och juridiska personer.

Betänkandet redovisar utredningens förslag och bedömningar. En av de centrala slutsatserna är att nyttan av infrastrukturen Mina meddelanden skulle kunna öka om fler anslöt sig. Anslutningstakten till nationella digitala tjänster i Sverige är generellt sett långsam, och det har inte funnits en tydlig plan eller styrning för hur infrastrukturen för digital post ska användas. Utredningen föreslår att statliga myndigheter, kommuner och regioner ska skicka myndighetspost genom Mina meddelanden. En majoritet av privatpersonerna har redan en digital brevlåda, och för att öka nyttan av denna tjänst föreslås att offentliga aktörer i större utsträckning ska ansluta sig och skicka post via infrastrukturen.

Utredningen föreslår också att regeringen förtydligar Diggs uppdrag kopplat till infrastrukturen. Det bör även innefatta att tillhandahålla en funktion för att lagra och tillgängliggöra myndighetspost som skickats genom den. Det föreslås ingen ändring i myndigheternas personuppgiftsbehandling eller tillämpning av dataskyddsförordningen. Anslutningen till digitala brevlådor ska fortsatt vara frivillig för enskilda, men det föreslås åtgärder för att öka nyttan av Mina meddelanden, såsom förbättrad funktionalitet och ökad information om fördelarna med digital post.

Utredningen bedömer att den samhällsomfattande posttjänsten kan påverkas något av förslagen, då minskade brevvolymer kan leda till nedgång i portointäkter och eventuellt höjda portopriser. Det föreslås en ny lag om användning av myndighetsgemensam infrastruktur för digital post, som ska träda i kraft den 1 januari 2026. Sammanfattningsvis syftar förslagen till att öka användningen av digital post, förbättra effektiviteten och minska kostnaderna för den offentliga förvaltningen, samtidigt som hänsyn tas till de som inte har förutsättningar att använda digitala brevlådor.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av IT- och digitaliseringschef Henrik Andersson och Samhällsutvecklingschef Roger Steen.

Yttrande

Emmaboda kommun ställer sig bakom förslaget att regeringen förtydligar att Digg har ett uppdrag att tillhandahålla en funktion för att tillgängliggöra och lagra myndighetspost som skickats genom infrastrukturen Mina meddelanden.

Vi ställer oss också bakom förslaget om krav på statliga och kommunala myndigheter att skicka myndighetspost via infrastrukturen och att det fortsatt ska vara frivilligt för enskilda att ha en digital brevlåda.

Vi vill dock lägga till att det behövs en reglering av vilka funktioner en brevlådeoperatör ska tillhandahålla för att få ansluta sig till infrastrukturen.

Byte av brevlådeoperatör

Vi anser att det ska vara enkelt att byta brevlådeoperatör. För att en brevlådeoperatör ska få ansluta sig till infrastrukturen Mina meddelanden anser vi att det ska ställas krav på att det finns funktioner hos brevlådeoperatören för att enkelt flytta sin brevlåda till en annan brevlådeoperatör.

Skälen till detta är följande.

1. Valfrihet för individen. (Jämför till exempel med nummerportabilitet mellan mobiloperatörer). Saknas denna funktion innebär det en inlåsnings effekt, då det är svårt att välja en annan brevlådeoperatör än den man valt från början.
2. Främja konkurrens. Idag finns det en dominerande aktör. Utan denna funktion är det svårt för en ny brevlådeoperatör att komma in på marknaden.
3. Säkerhet. Om en brevlådeoperatör lämnar infrastrukturen av olika skäl.

Förslag till lag om användning av infrastrukturen Mina meddelanden (Avsnitt 9.3.2)

Vi står bakom detta förslag, dock bör lagen även omfatta privata utförare med uppdrag från kommunala, statliga förvaltningsmyndigheter och domstolar.

Infrastrukturen som utgångspunkt för myndigheters utskick (Avsnitt 9.3.3)

Vi står bakom detta förslag, men vi vill också betona att infrastrukturen Mina meddelanden inte begränsas till att bara omfatta myndighetspost utan ska göra det möjligt så att alla typer av skriftliga försändelser kan skickas.

Alternativa åtgärder är inte tillräckliga (Avsnitt 9.3.4)

Vi delar denna bedömning.

Inskränkningen av den kommunala självstyrelsen är proportionerlig (Avsnitt 9.3.5)

Vi delar denna bedömning.

En statlig lösning för tillhandahållande av myndighetspost behövs (Avsnitt 9.4)

Vi står bakom detta förslag.

Ingen ändring av personuppgiftsansvar (Avsnitt 9.5)

Vi delar denna bedömning.

Inget krav på enskilda att vara anslutna till en digital brevlåda (Avsnitt 9.6)

Vi delar denna bedömning.

Konsekvensbeskrivning

För Emmaboda kommuns del gör förslagen att vi genom användningen av digital post kommer bli effektivare och minska kostnaderna. Samtidigt som man tar hänsyn till de som ännu inte har eller kommer ha digital post. Det kommer vid införandet krävas resurser i form av investering och tid. Men bedömningen är att det kommer vara värt detta och intjänad inom ganska kort tidsperiod. Medarbetare som idag gör utskick via ”vanlig” post kommer behöva en inlärnings- och inkörningsperiod för att kunna hantera ett nytt arbetssätt.

Beslutsunderlag

- SOU 2024:47 Digital myndighetspost
- Yttrande – Betänkande Digital myndighetspost

Kommunledningskontoret föreslår Kommunstyrelsen beslutar

Att anta yttrande Betänkande Digital myndighetspost

Att översända yttrandet till Finansdepartementet

Henrik Andersson
IT- och Digitaliseringschef

Roger Steen
Samhällsutvecklingschef

Anders Svensson
Kommunchef